

FI lausuntopyyntö VV

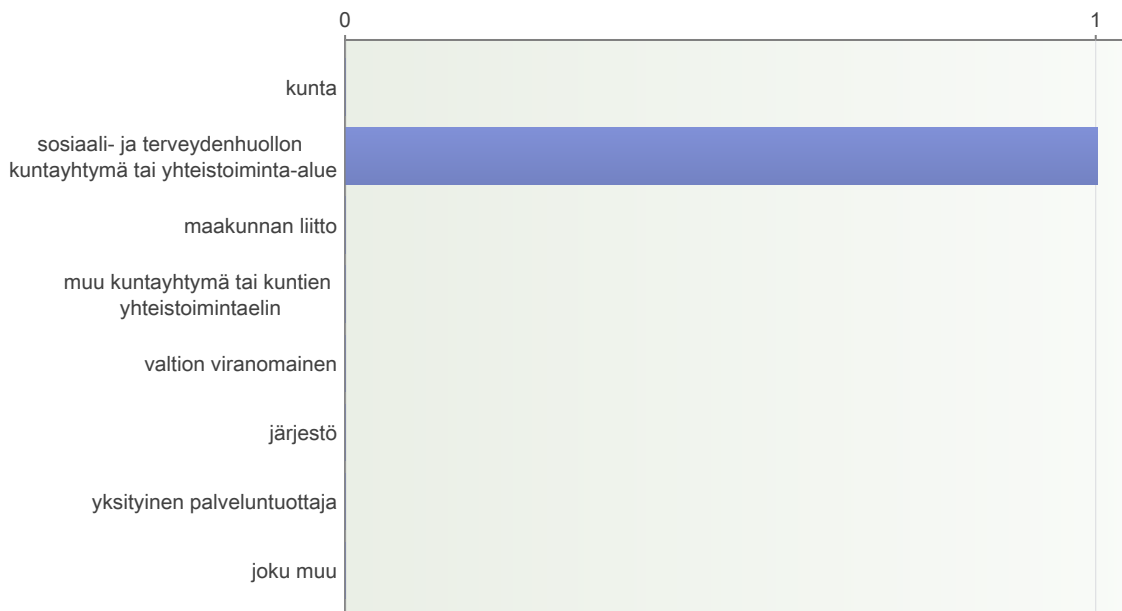
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
PÄIJÄT-HÄMEEN HYVINVOINTIKUNTAYHTYMÄ	Toimialajohtaja Kati Myllymäki	Keskussairaalan tie 7, 15850 Lahti, kati.myllymaki@phtoy.fi , puh. 044 719 5555	21.3.2017	Kuntayhtymän hallitus

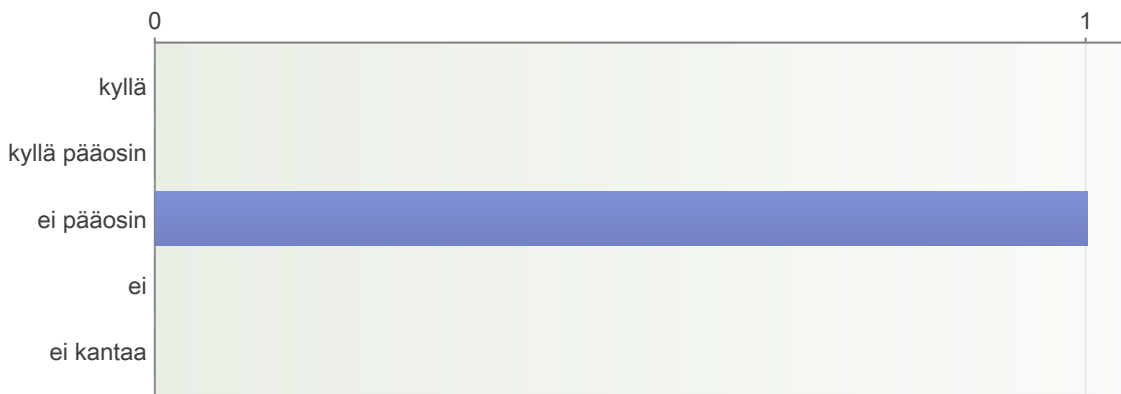
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

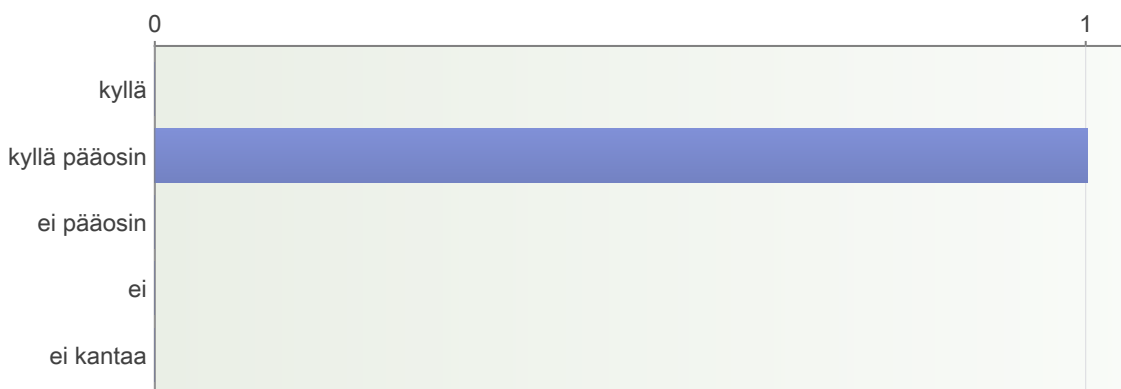
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Esitetyllä tavalla toteutettuna valinnanvapaus tulee vahvistamaan palveluiden saatavuutta suurissa ja keskisuurissa kaupungeissa ja erityisesti aktiiviväestö tulee käyttämään tätä valinnanvapauden mahdollisuutta. Monisairaat, vanhukset, päihde- ja mielenterveyspotilaiden mahdollisuudet valinnanvapauden hyödyntämiseen ovat rajatummalla. Erityisesti sote-integraation ja perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integraation ohentaminen yhtiöittämisen myötä heikentää moniongelmaisten asiakkaiden palveluita. Kaupunkikeskuksiin rakennettava palvelukapasiteetti tulee viemään asiantuntijat harvaanasutuilta alueilta. Kilpailu henkilöstöstä tulee olemaan kova. Vanhus- ja vammaispalveluissa henkilökohtainen budjetointi ja asiakasseteli tarjoavat uusia mahdollisuuksia, mutta tarvittava neuvonta/ohjaus/tuki tulee olla maakunnan puolesta tarjolla.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

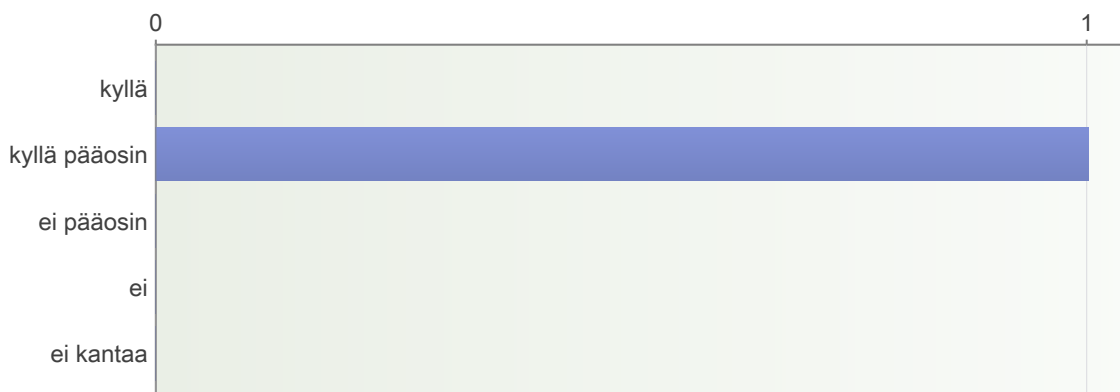
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan/potilaan rooli vahvistuu tässä mallissa.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

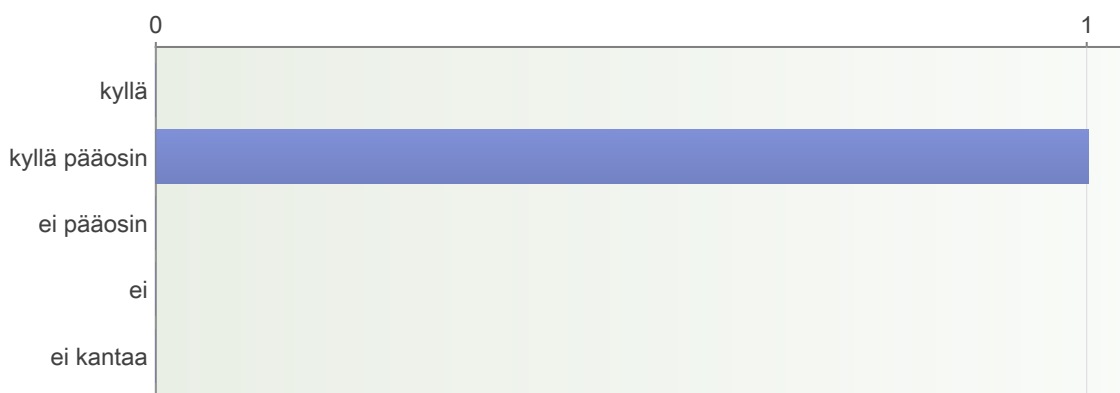
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Toimintakykyinen aktiiviväestö hyötyy tästä mallista.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

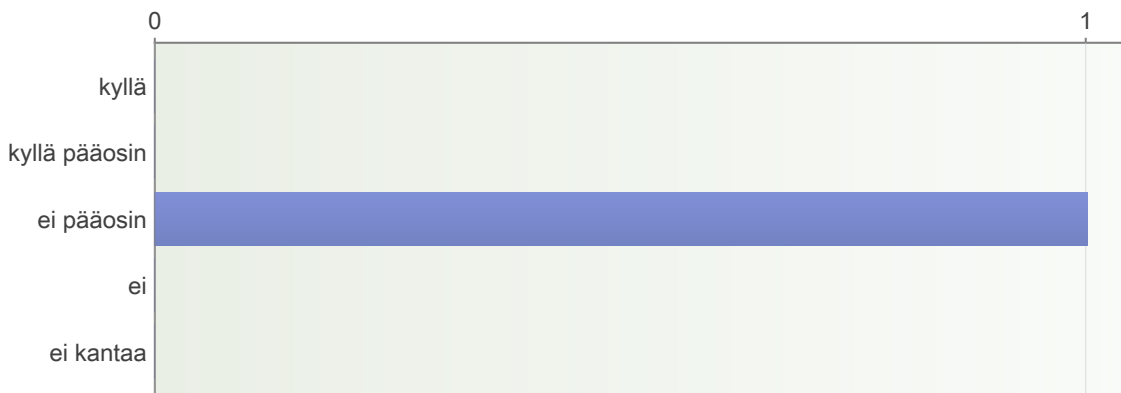
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluohjauksella ja asiakkaan palvelukokonaisuuden koordinoinnilla sekä kustannusten ja laadunhallinnalla on tässä kriittinen merkitys. Maakunnan liikelaitosta ei ole vielä perustettu. Toimintamallit ja organisointi hoidon tarpeen arviointiin, palveluntuottajien akkreditointiin, seteliratkaisut ym ym ovat vielä aloittamatta/keskeneräisiä.. Maakunnan liikelaitos tarvitsee valmistautumisaikaa siihen, että prosessit saadaan kuntoon ja edes tarvittava henkilöstö ja tietojärjestelmät paikoilleen. Tarvitaan siirtymäaika valinnanvapauden avaamiseen, jotta järjestelmät saadaan kuntoon.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

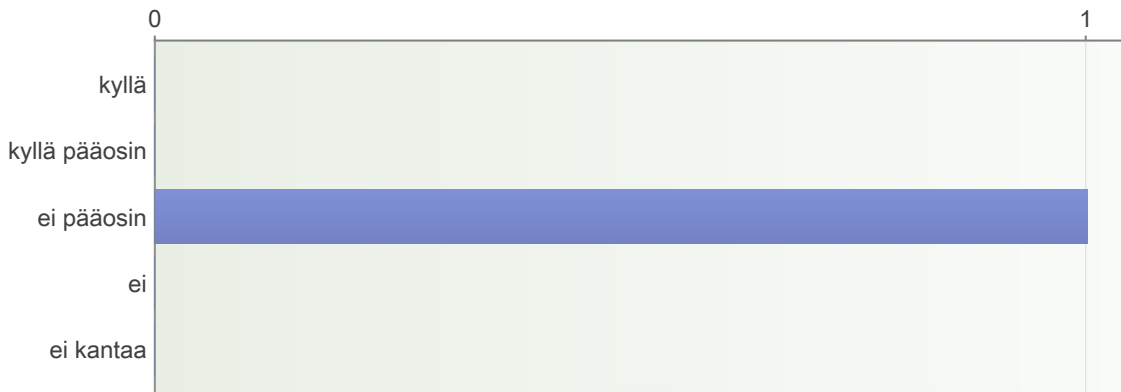
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kilpailu osajista tulee nostamaan palkkoja merkittävästi. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen saattaa jäädä paitsioon. Lisäksi julkisesti kustannettavien palveluiden piiriin tuli uusia asiakkaita (suun terveydenhuolto, vammais-, vanhus- päihdepalvelut). Kustannusten hallintaa olisi mahdollista saada palvelurakenteen keventämisellä ja vahvalla palveluintegraatiolla sekä laatua = kustannusvaikuttavuutta kehittämällä. Maakuntahallinnon rakentaminen tulee kasvattamaan hallinnon kustannuksia

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien keskuskaupunkien asema vahvistuu pienten kuntien kustannuksella. Asiakasraadit ja osallistava kehittäminen ovat tarpeen tuottajilla. Maakuntademokratia on melko kaukana yksittäisestä potilaasta/asiakkaasta. Valinnanvapauden myötä potilas/asiakas voi 'äänestää jaloillaan'.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

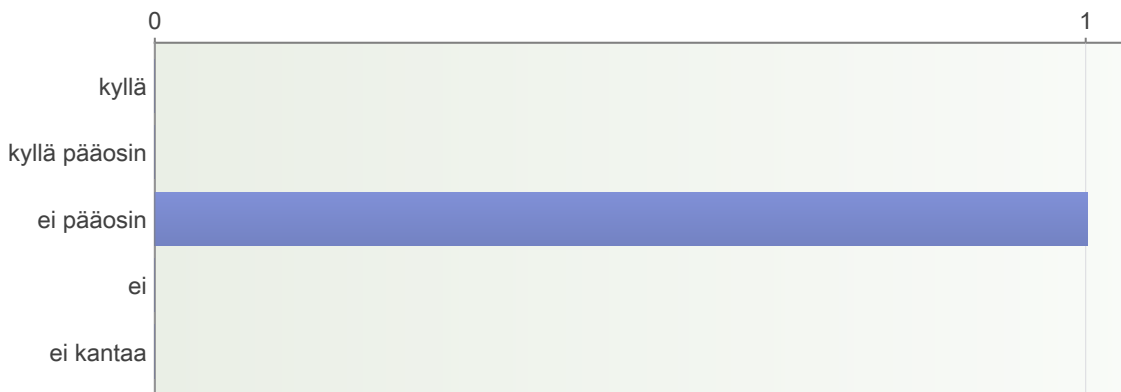
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Monituottajamalli ja kilpailu parhaimmillaan lisää innovaatioita. Erityisesti sähköisissä palveluissa odotetaan uudistuksia.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuuista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiötettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

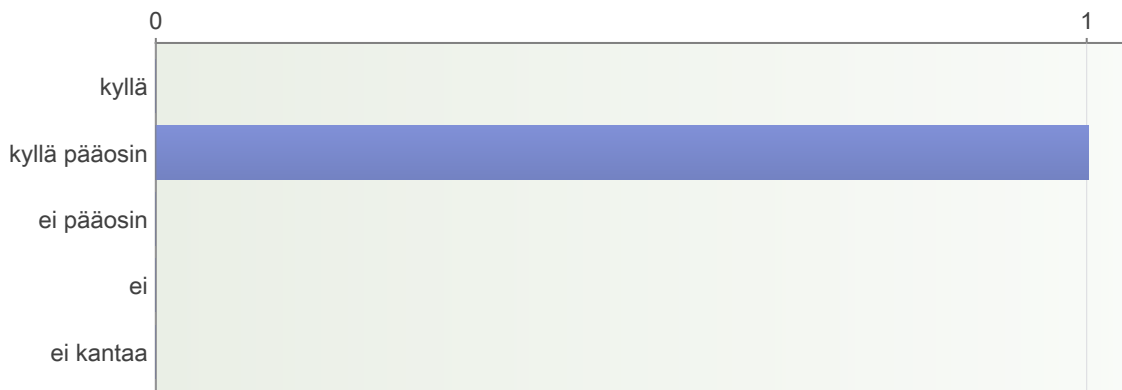
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- SOTE-keskuksessa toteutettavan ohjauksen ja neuvonnan suhde palvelutarpeen arviointiin on ongelmallinen. Eli maakunnan palvelulaitoksen ja sote-keskuksen työnjako ja rajapinta.
13§ 1c määritelmä on erittäin ongelmallinen: että perustasolla hoidettaisiin vain yleisiä ja tavanomaisimpia sairauksia!!! Tämä kääntää nykyisen järjestelmän pääläelleen eli nykyisin terveyskeskuksessa hoidetaan kaikkea ja kaikkia – ja vain erikoisosaaminen haetaan erikois/erityistasolta. Tämä määritelmä siirtäisi merkittävästi potilaita palvelulaitoksen vastuulle ja aiheuttaisi jatkuvan määrittelykiistan siitä, mitkä taudit ovat yleisiä ja tavanomaisia.
Kenelle kuuluvat esim. hoitoon liittymättömät todistukset: ajokorttitodistukset, todistukset opiskelua varten, ulkomaan matkoja tai harrastuksia varten.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tietojärjestelmät ja laatumittarit eivät vielä ole valmiita.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

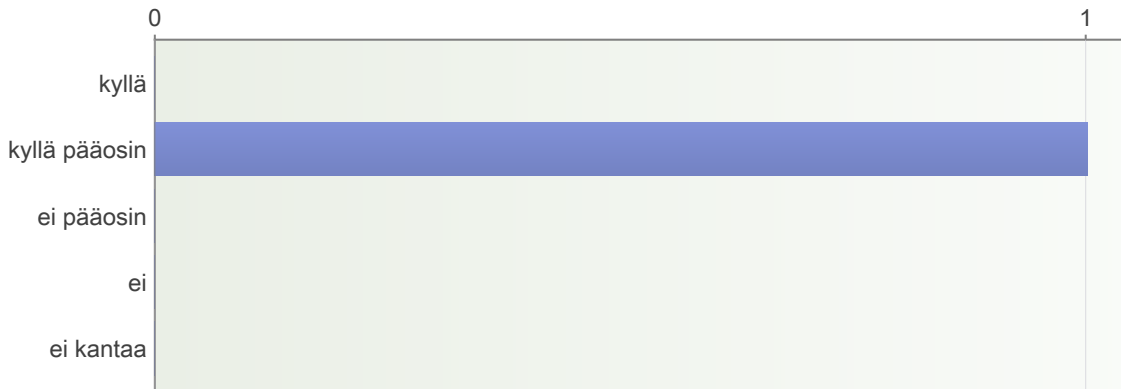
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Julkisen ja yksityisen toimijan vastuut ja velvoitteet tulisi saada yhteismitallisiksi.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli maksusetelipalveluiden tuottajia on useita (markkinat toimivat). Harvaan asutuilla alueilla ei ehkä tuottajia ole.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Erikoissairaanhoidon palveluissa ei ole välttämättä mahdollista valita vain yhtä liikelaitosta ja sen toimipistettä. Sairaaloiden työnjako ja hoidon porrastus ovat edelleen voimassa. Potilas voi tarvita jotakin hoitoa oman maakunnan liikelaitoksesta ja taas toista palvelua yliopistosairaalasta tai muualta.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

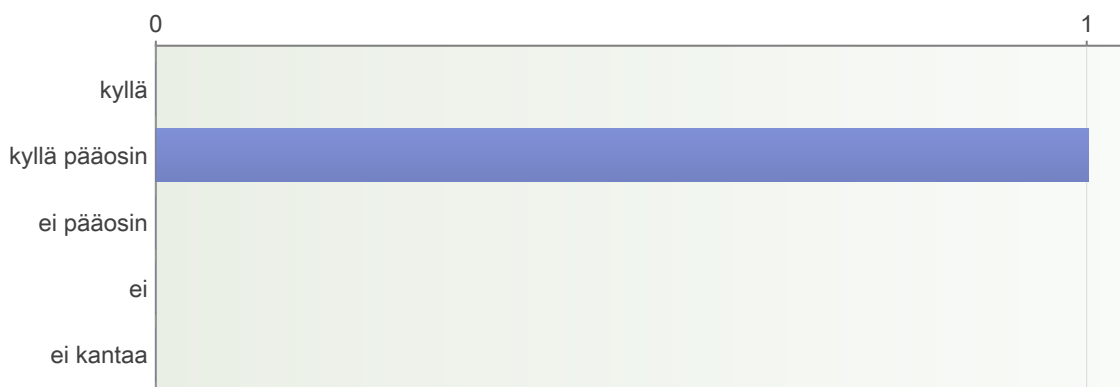
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan asema vahvistuu. Vajaavaltainen asiakas tarvitsee tukea ja ohjausta (joko omaiset, edunvalvoja tai palvelulaitoksen viranhaltija).

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

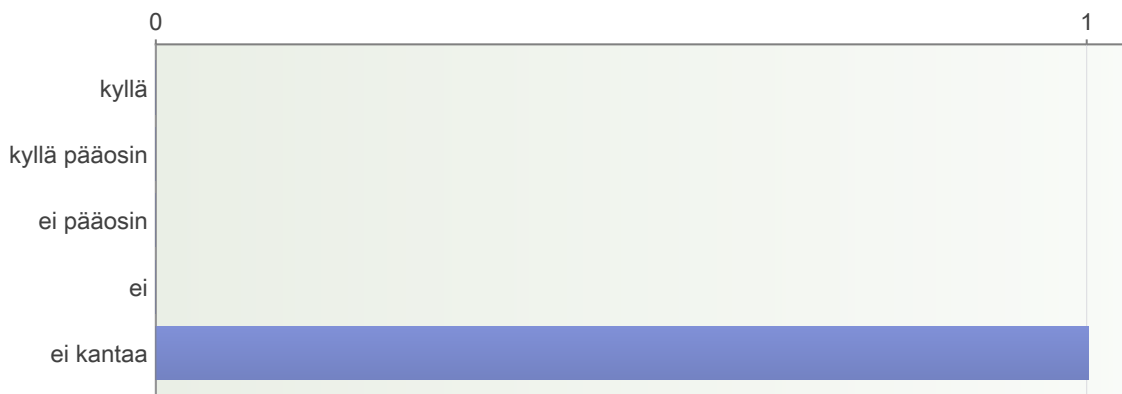
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tietojärjestelmien ja laatumittareiden puutteellisuudet ovat tässä riski. Siirtymäaika olisi tarpeen.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

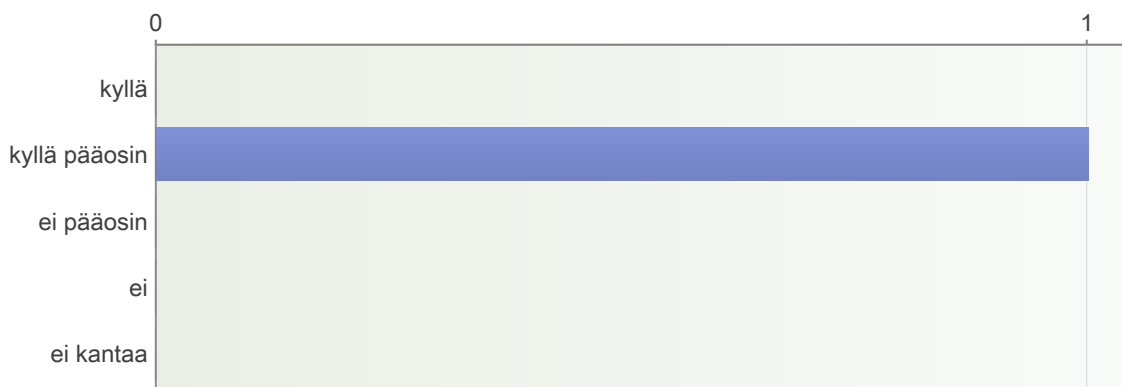
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Onko tämä asiakas/maksuseteli/henkilökohtainen budjetointi kuitenkin liian monimutkainen?

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

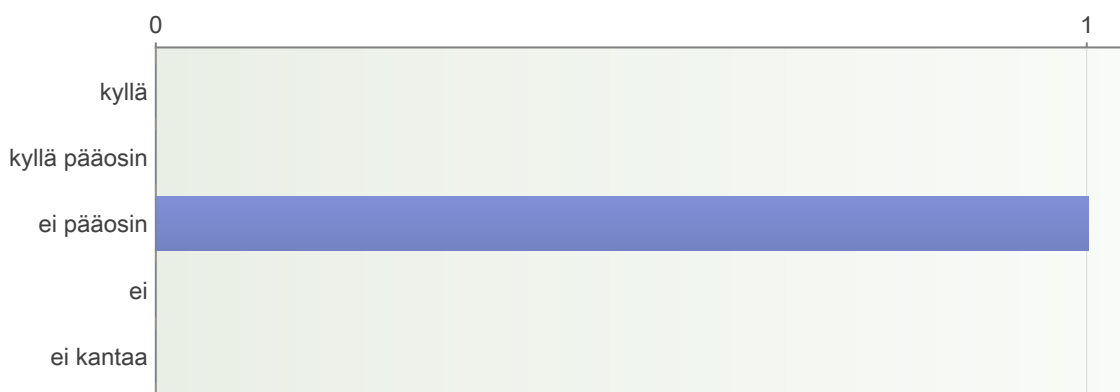
- Palveluohjauksen merkitys kasvaa. Järjestelmä tulisi saada kuntoon, ennen toiminnan käynnistymistä eli siirtymäaika on tarpeen.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti).

Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

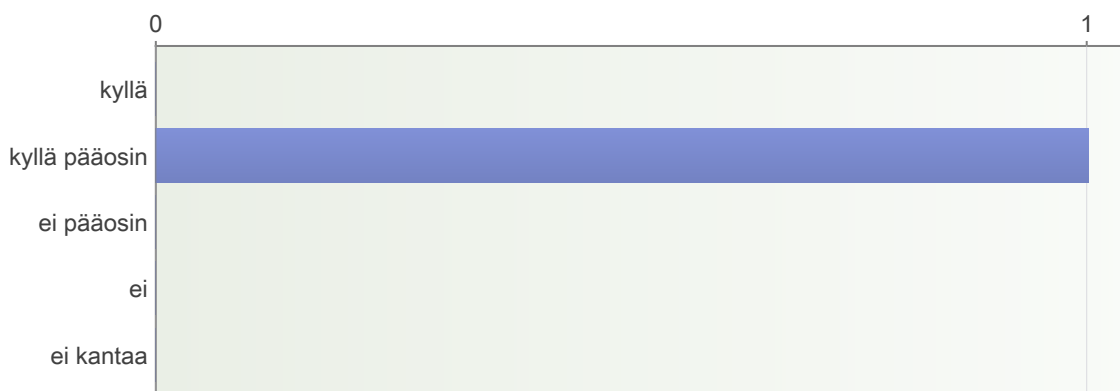
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluohjaus on viranomaistoimintaa ja tuettu päätöksenteko edellyttää liikelaitokselta henkilöresursseja (virkavastuulla).

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

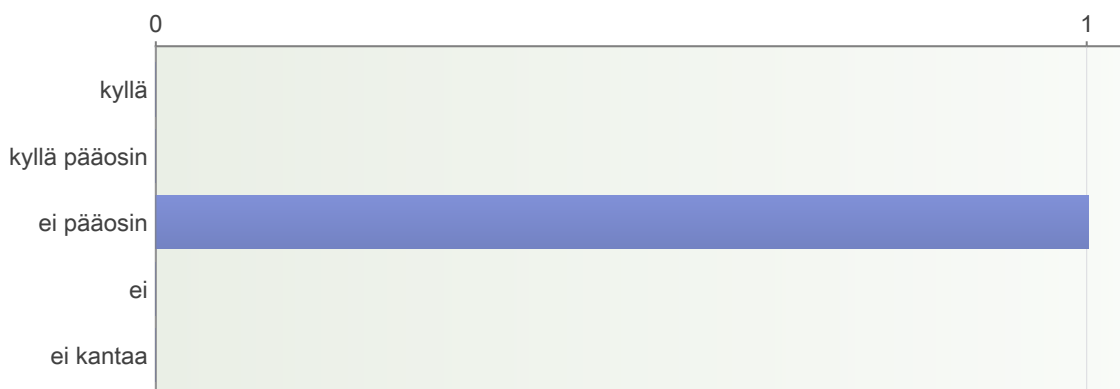
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tietojärjestelmät, mittarit ja laaturekisterit eivät ole valmiita. Myös tuottajien akkreditointi on aivan keskeneräinen hanke.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

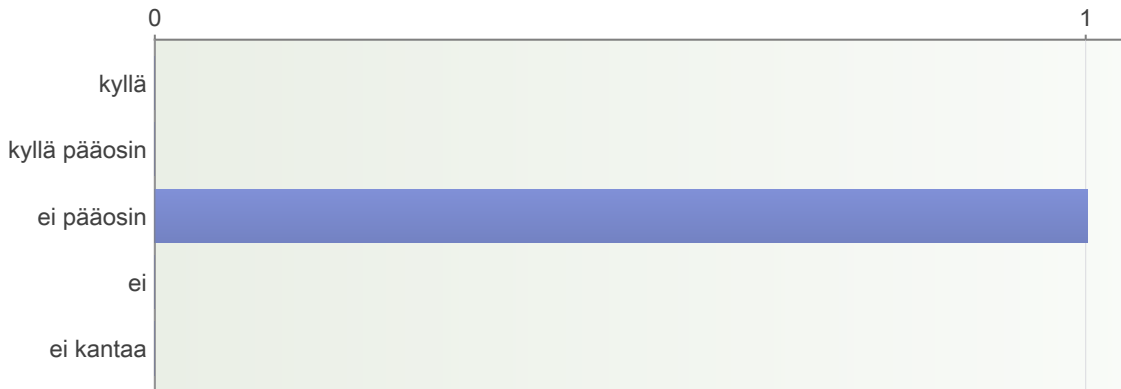
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Säädös on aika yleisluontoinen. Kuntaliitto voisi mahdollisesti laatia mallisopimuksen maakuntien tueksi.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yhtiöittämisvelvoite (maakunnan liikelaitos ei voi itse tuottaa suoran valinnan palveluja) pakottaa eriyttämään sote-kuntayhtymästä suoran valinnan palvelut. Tämä johtaa monessa maakunnassa rakennetun sote-integraation purkamiseen. Miten tähän yhtiöittämisspakkoon sopii nk. perhekeskus-malli tai hyvinvointiasema-malli, johon on tuotu erikoissairaanhoidon (psykiatria, lastenpsykiatria, gynekologia, pediatria) osaamista tueksi. On epäselvää, mihin yksityinen sote-keskus/palveluntuottaja ohjaa asiakkaan erikoispalveluihin (esim. magneettikuvaukseen, erikoislääkärikonsultaatioon, kirurgiseen toimenpiteeseen).

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

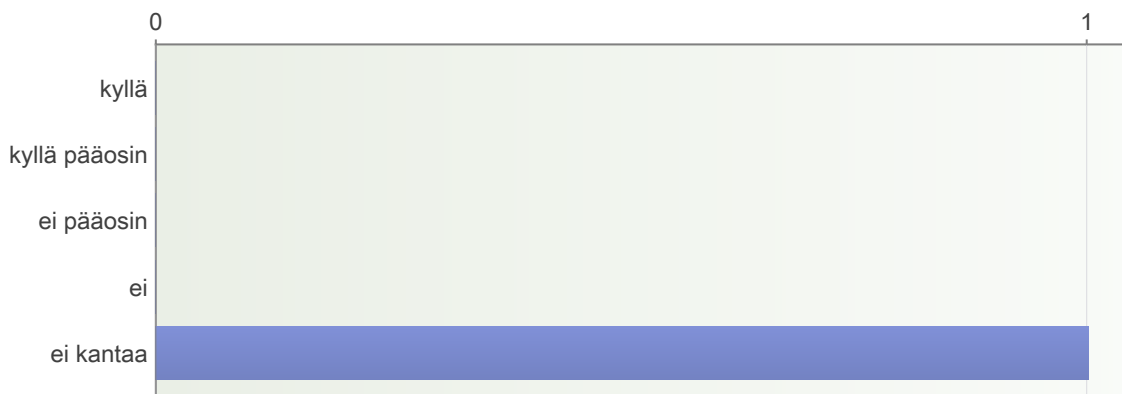
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jos ja kun maakunta voi päätöksellään muuttaa suoran valinnan palveluista maksamiensa korvausten määrää ja perusteita; niin miten tämä vaikuttaa siihen, kun asiakas valitsee sote-keskuksen toisesta maakunnasta. Miten rakennetaan aidosti hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen kannusteet korvausjärjestelmään. Kilpailuasetelma julkisen ja yksityisen välillä ei näytä neutraalilta, vaan julkiselle jää edelleen varautumis- ja palveluiden turvaamisvelvoite.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

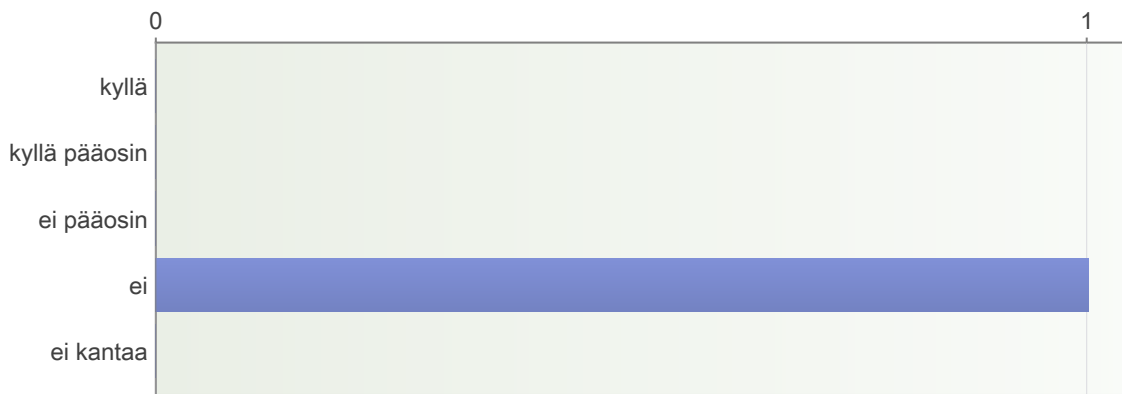
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Edelleen – tarvitaan siirtymäaika korvausjärjestelmänkin rakentamiseen.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

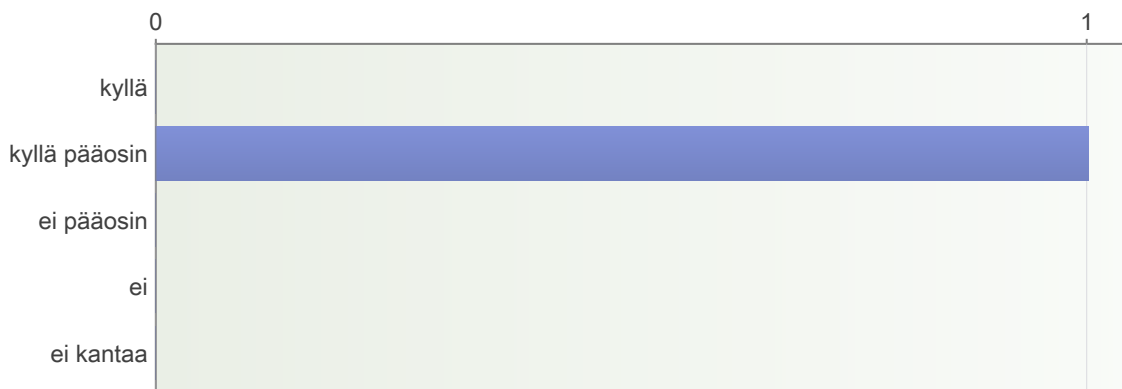
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tarvitaan siirtymäaika.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

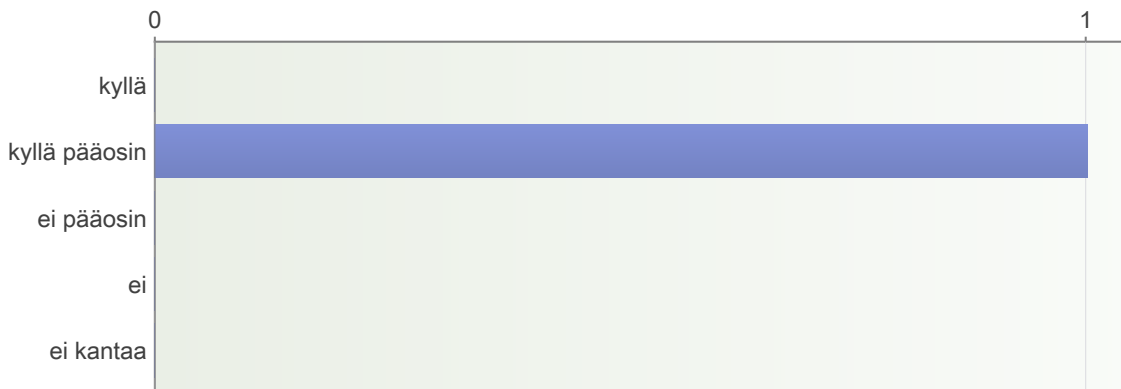
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakuntien ja järjestäjäorganisaation rakentaminen, tietojärjestelmien ja ohjausjärjestelmien hankinta on täysin alkuvaiheessa – samoin maakunnan asiantuntijaorganisaation rakentaminen.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

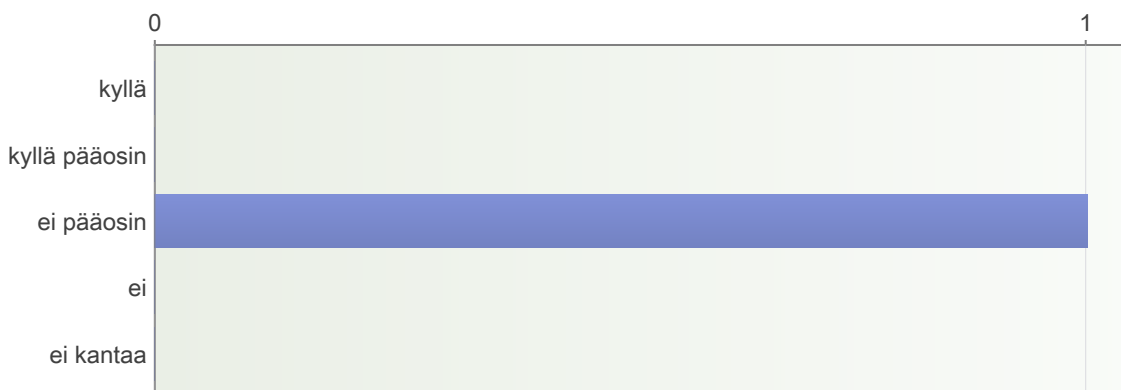
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Yksityisten palvelutuottajien osuus tulee kasvamaan merkittävästi. Kysymys on pienten yritysten, ammatinharjoittajien ja kolmannen sektorin pärjäämisessä markkinoilla.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Julkisen palvelutuotannon yhtiöittämiseen liittyvä kilpailukyky pitäisi turvata riittävällä siirtymäajalla. Palvelutuotannon keskittyminen suurille tuottajille on jo nyt käynnissä. Pienet tuottajat ostetaan pois markkinoilta. Asiakasseteli toisaalta antaa tilaa pienille tuottajille, samoin henkilökohtainen budjetti.

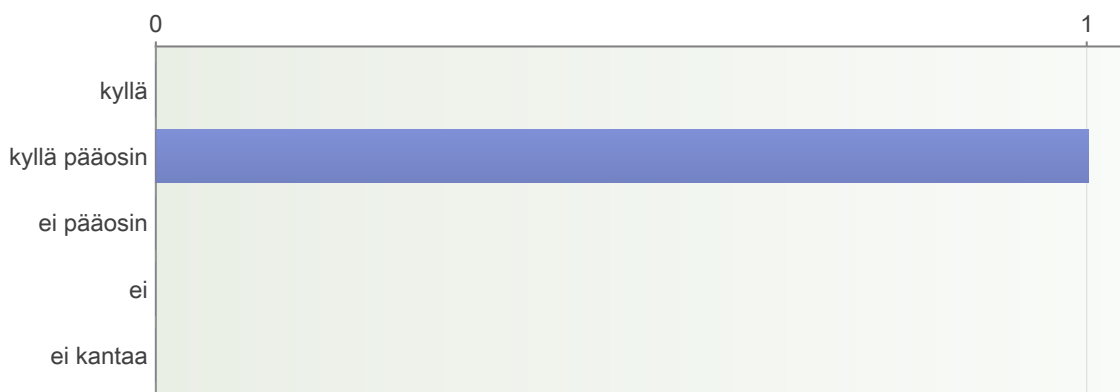
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Onnistuessaan saattaa parantaa hoitoa, mutta toisaalta mikäli valinnan perusteeksi ei ole riittävää laatutietoa ja mennään mainostus edellä, niin saattaa huonontaa hoitoa.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

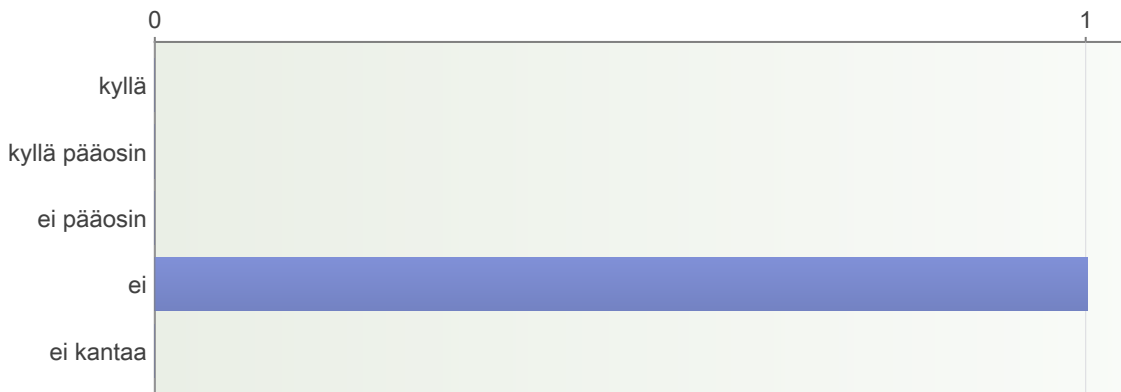
59. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus tuo merkittävän määrän uusia asiakkaita julkisesti rahoitettujen palveluiden piiriin, joten kustannukset tulevat nousemaan.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kustannusten nousua ei ole huomioitu riittävästi.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Hyvinvointiyhtymässä on rakennettu sote-integraatiota sekä perustason ja erityistason palveluiden integraatiota asiakaslähtöisesti. Tämän integraation purkaminen huolestuttaa.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Ei vastauksia.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.